

نگاه

بحران آب کشور جدی است

علیرضا توکلی، دانشجوی دکتری آبیاری و زهکشی

● کشور ایران با توجه به دارا بودن اقلیم خشک و نیمه‌خشک، متوسط بارندگی کمتر از یک‌سوم جهانی و توزیع ناهمگون زمانی و مکانی این بارش و همچنین تبخیر سب‌رابری نسبت به متوسط جهانی، وضعیتی نامناسب از نظر منابع آبی دارد. به استناد مطالعات طرح جامع آب کشور، منشأ اصلی منابع آب ایران را ریزش‌های جوی بر پهنه جغرافیایی کشور تشکیل می‌دهد. طبق آمار سایت شرکت مدیریت منابع آب کشور، حجم بارش کشور در سال آبی گذشته بالغ بر ۴۶۰میلیاردمترمکعب است. با توجه به تبخیر زیاد در کشور، حدود ۷۰درصد این آب از دسترس ما خارج می‌شود. همچنین در بهترین شرایط می‌توانیم حداکثر از ۸۰درصد آب باقیمانده استفاده کنیم. پس مقدار کل آب تجدیدپذیر کشور به ۴میلیاردمترمکعب تبدیل می‌شود. شاخص‌های مختلفی برای بررسی وضعیت منابع آب وجود دارد که در این مقاله به تعدادی از مهم‌ترین این شاخص‌ها اشاره می‌کنیم. شاخص فالکن مارک (که از تقسیم کل منابع آب تجدیدپذیر کشور به کل جمعیت به دست می‌آید) برای کشور ما برابر ۱۱۴۷ مترمکعب در سال است. با توجه به اینکه کشورهایی که دارای سرانه‌ای بین ۱۰۰۰ تا ۱۷۰۰ مترمکعب باشند، جزو کشورهای با تنش آبی محسوب می‌شوند، بنابراین وضعیت کشور در محدوده تنش آبی قرار می‌گیرد. ولی ایسن وضعیت زمانی بغیرتر می‌شود که بدانیم طبق شاخص کمیسیون توسعه پایدار سازمان ملل، کشورهایی که بیش از ۴۰درصد از منابع آبی تجدید پذیرشان برداشت کنند، با بحران شدید آب روبه‌رو هستند! پس کشور ما که از این منظر با اضافه برداشت سالانه‌ای بیش از شش‌میلیاردمترمکعب رتبه نخست جهان را داراست، وضعیتی بسیار بحرانی‌تر دارد. همچنین براساس شاخص موسسه بین‌المللی مدیریت آب، ایران در وضعیت بحران شدید آبی قرار دارد. بنا به گزارش این موسسه، کشور ایران برای حفظ وضع موجود خود تا سال ۲۰۲۵ باید بتواند ۱۱۲درصد به منابع آبی قابل استحصال خود بیفزاید که این مقدار با توجه به امکانات و منابع آب موجود غیرممکن به نظر می‌رسد. با توجه به مطالب فوق می‌توان این نتیجه‌گیری را کرد که وضعیت کشور از نظر منابع آبی بسیار بحرانی‌تر از آنچه تصور می‌شود است. با توجه به اینکه سرنوشت این کشور از دیرباز با پارامترهای مختلف اقلیمی گره خورده است، بنابراین نمی‌توان و نباید تمام مشکلات فعلی را ناشی از اقلیم دانست. به نظر می‌رسد مدیریت در سطح کلان در بخش‌های مرتبط با آب کشور در به‌وجود آمدن این شرایط نابسامان و ادامه آن نقش اصلی را ایفا کرده است.

پیشرو

طرح تفصیلی هم دوای درد پایتخت نشد

پیشروی متر به متر برج‌ها به سوی ارتفاعات تهران

حدود ۶۰۰ برابر بیشتر شده است. علاوه بر این تهران به مهم‌ترین و گران‌ترین شهر ایران هم تبدیل شده است. قیمت هر مترمربع زمین و ملک در بخش‌هایی از مناطق خوش آب‌وهوای آن در کوهپایه‌های شمالی به حدود ۱۰ تا ۲۰میلیون رسیده است. همین هم حریم شمالی شهر تهران را به ارتفاع بلند ۱۸۰۰متری از سطح دریا و در دل کوه رسانده است. به‌گونه‌ای که حالا قسمت‌های کمی از ارتفاعات تهران از هجوم برج‌سازی و خیابان‌کشی در امان مانده است. در این راه هم هرچه درخت و فضای سبز در این قسمت‌ها بوده تخریب شد و به جای آن برج در دل کوه رشد کرده است.

وضعیت به حدی بغرنج شده است که مقامات بلندپایه کشور هم به موضوع ورود کردند. مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۷ درخصوص وضعیت حریم شهر تهران گفتند: «همه زمین‌های شمال و شمال‌شرق تهران باید آزاد و فضای سبز و طبیعی شود و به مردم عوض آن زمین یا خانه داده شود.» با این حال متولیان امر چه در نهادهای شهری و چه در نهادهای دولتی با بی‌توجهی به این فرمایش صریح ایشان، مجوز تخریب و تصرف بخش‌های دیگری از شهر را برای برخی سودجویان فراهم کرده‌اند.

متولیان شهر برای افسرانهادن بر گردن زنده‌ای چموش زمین‌خوار خط ۱۸۰۰متری را انتهای محدوده شهر تعیین کرده تا شاید از پیشروی برج‌سازی جلوگیری کنند. یکی دیگر از طرح‌هایی که برای

ساماندهی این وضعیت در دستور کار قرار گرفت، تصویب و اجرای طرحی موسوم به «طرح تفصیلی شهر تهران» در ابتدای سال ۹۱ بود. شهردار تهران این طرح را نقشه راهی خواند که راه فساد و رانت‌خواری‌ها را در شهرداری می‌بندد.

قرار بود طرح تفصیلی شهر تهران نقشه راه ساخت‌وساز در پایتخت باشد. در این طرح، پایتخت به چهار پهنه «سکونت»، «فعالیت»، «مختلط» و «حفاظت‌سبز» تقسیم شده است که به موجب آن، زمین‌های قابل استفاده در شهر، برحسب قرارگیری در یکی از این قسمت‌ها، مشمول یکی از انواع ساخت‌وسازهای مجاز خواهد شد. به این معنی که در هر پهنه، مقررات با دیگری متفاوت است. بر این اساس آن مناطقی که در تهران «حفاظت‌سبز» نام گرفته مناطقی به خصوصی در پایتخت هستند که به هیچ‌وجه نباید در آنها ساخت‌وساز شود. زمین‌های ارتفاعات شمالی شهر به خصوص آن دسته که در آنها درخت و فضای سبز باشد یکی از همین قسمت‌هاست. با این حال خواهد نشان می‌دهد این طرح با همه سروصداهایی که اجرای آن در پی داشت و همه وعده‌هایی که شهردار و دیگر مقامات شهری دربارمش دادماند، توان چندان‌ی در زمینه جلوگیری از مه‌لر غول زمین‌خواری دست‌کم در بخش شمالی شهر ندارد.

برای دیدن یک نمونه از این موارد، می‌توان به محله نیاوران و کوچه سی‌ودوم خیابان جمشیدیه در شمال

جامعه

طرح تفصیلی هم دوای درد پایتخت نشد

شهر تهران مراجعه کرد. در ضلع شمالی این کوچه «بنج مارک‌هایی» زردرنگ در زمین کوبیده شده که هشتاد می‌دهد ارتفاع این نقطه شهر از ۱۸۰۰متر بالاتر است، از اواسط کوچه تا انتهای بن‌بست آن در همان ضلع شمالی پوشیده از درختان مختلف است که نشان می‌دهد این منطقه بخشی از فضای سبز یا همان نقاطی است که بر اساس طرح تفصیلی شهر جزو محدوده «حفاظت‌سبز» تقسیم‌بندی می‌شود. با این حال سه ماه پیش‌تر در آخرین نقطه از این فضای سبز ۱۴هکتاری تابلویی نصب شد که اطلاعات روی آن خبر می‌داد به زودی در این محل برجی سسر بلند خواهد کرد که ۶۴ واحد را شامل می‌شود. برای این کار هم یک بیل مکانیکی وارد عمل شد و در مساحتی به اندازه ۱۱۰۰ متر، هرچه درخت بود از ریشه کند تا شرایط برای برج‌سازی فراهم شود. با این حال با ورود ساکنان و همسایگان این فضای سبز، به صورت موقت از ادامه کار جلوگیری شد.

بررسی همسایگان از نهادهای مختلف شهری و دولتی و اسنادی که این افراد به «شرق» دادند، نشان می‌دهد متولیان، برخلاف نص صریح قانون، طرح تفصیلی و دستور مقام معظم رهبری همه مجوزهای لازم برای ساخت این برج را به متصرفان زمین واگذار کرده‌اند. با این حال پیگیری و مساجات آنان برای جلوگیری از تخریب بیش از پیش فضای سبز، در نهایت منجر به آن شد که مهدی چمران رییس شورای شهر تهران و محسن شوکتی رییس حفاظت محیط‌زست تهران با صدور نامه و اظهاریه‌هایی خطاب به شهردار منطقه و متصرفان زمین، خواستار جلوگیری از ساخت‌وساز در این منطقه شوند. علاوه بر این، دیوان عدالت اداری هم به موضوع ورود کرده و رای به عدم ساخت‌وساز داده است. بر این اساس کار ساختمان‌سازی تاکنون در این نقطه مسکوت مانده، ولی هنوز تابلویی که نشان می‌دهد قرار است ساختمان‌سازی در این نقطه انجام شود در محل نصب است. این تنها یک مورد از موارد مشابهی در شمال شهر تهران است که با سمجاعت همسایه‌ها از آن جلوگیری شد. با این حال پرسش این است که مسئولان شهرداری تهران چرا و چگونه با وجود صراحت قانونی در رابطه با ممنوعیت هرگونه ساخت‌وساز در مناطق فضای سبز شهر، آن هم چند ماه پس از آغاز به کار طرح تفصیلی، همه مجوزهای لازم برای تخریب فضای سبز شهری چون تهران را صادر می‌کنند تا به جای آن یک برج بلندمرتبه از دل کوه سربرآورد؟

سکوت هیات نظارت در زمینه رصلاحیت گسترده داوطلبان

اعتراض اصلاح طلبان به هیچ جا نمی‌رسد

بررسی صلاحیت‌ها غالب شده است و مشخص نیست چرا مجلس چنین انتخاب‌هایی کرده‌است.» پیگیری‌های «شرق» از کاندیداهای اصلاح‌طلب شورای شهر تهران از بی‌خبری آنها حکایت می‌کند. محسن هاشمی در این رابطه گفت: «خبری از نتیجه اعتراضم ندارم.» محمود علیزاده‌مطباطبایی با اعلام بی‌خبری از نتیجه اعتراضش افزود: «اگر در هیات نظارت تهران اعتراضم رد شود به هیات نظارت مرکزی شکایت می‌کنم.» افشین علاء نیز با بیان اینکه «داوطلبان اصلاح‌طلب شور را در بی‌خبری محض گذاشته‌اند»، گفت: «تمام داوطلبان از نتیجه صلاحیت و اعتراضشان مطلع شده‌اند و تنها اصلاح‌طلبان هستند که خبری از اعتراض‌هایشان ندارند و تنها اخبار غیرموقت به آنها می‌رسد. درحالی‌که طبق قانون باید تا ۲۸ اردیبهشت نتیجه بررسی اعتراض‌ها به فرمانداری‌ها اعلام می‌شد.» وی افزود: «به نظر می‌رسد اعضای هیات نظارت در بحران تصمیم‌گیری قرار گرفته‌اند این‌طور که به نظر می‌رسد و اگر قرار باشد نتیجه اعلام اعتراض‌ها به ۱۲ یا ۱۳ خرداد موکول شود هم فرصت اعتراض از اصلاح‌طلبیان گرفته می‌شود و هم اطلاع‌رسانی و تبلیغ.» صالح‌آبادی، همواره خلیلی و مختاباد نیز از دیگر داوطلبان بی‌خبر انتخابات شورای شهر و روستا هستند. حال سکوت هیات نظارت بر شایعه‌ها دامن زده و احتمال حذف اصلاح‌طلبان را از انتخابات شورای شهر و برگزاری رقابتی بی‌رقیب را قوت می‌بخشد و به نظر می‌رسد اظهارات خطیب نمازجمعه تهران مبنی بر صفر بودن نظارت‌ها در شورای شهر و فشارها بر عملکرد هیات نظارت بر انتخابات شورای شهر و روستا تأثیر گذاشته است.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم:

کوی دانشگاه تهران، دیگر کوی ۷۸ و ۸۸ نیست

خطایی در ایام انتخابات، تصریح کرد: دانشگاه‌ها مقررات خود را دارند و کمیته انضباطی در چنین شرایطی یعنی استثنائات وارد عمل می‌شود و با دانشجویان احتمالی خطایی بر اساس مقررات فعلی آیین‌نامه انضباطی رفتار می‌شود. خواجه‌سروی با بیان اینکه احتمال دارد فضای کشور در زمان انتخابات دوقطبی شود، درباره کوی دانشگاه تهران نیز به مهر گفت: کوی دانشگاه تهران هیچ خطری ندارد، این کوی، کوی دانشگاه تهران سال ۸۸ نیست و هیچ خطری دانشجویان را تهدید نمی‌کند. اقدامات فرهنگی زیادی در آنجا صورت گرفته و شرایطش کاملاً فرق کرده است. وی اضافه کرد: دانشجویان تغییر کرده‌اند ضمن اینکه شاید آن زمان دست‌انوازی برای اتفاقات رخ داده، بود اما حالا پهنایی برای اتفاقات احتمالی نمی‌بینیم حتی اگر فضای کشور سقپتی، دوقطبی یا پنج‌قطبی شود، فکر نکنم اثری در کوی دانشگاه تهران داشته باشد.

مهر: معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم با بیان اینکه فضای دانشگاه‌ها آرام است و به دور از اغتشاش، گفت: کوی دانشگاه تهران نیز دیگر آن کوی سال‌های ۷۸ و ۸۸ نیست. غلامرضا خواجه‌سروی، درباره تدابیری که وزارت علوم و دانشگاه‌ها برای امنیت و آرامش فضای دانشگاه‌ها پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در نظر دارد، اظهار کرد: شرایط سال ۸۸ با هم‌اکنون خیلی فرق می‌کند. در آن زمان این آمادگی‌ها در دانشگاه‌ها نبود و خیلی برنامه نداشتند اما اکنون تمام معاونت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها در فصل انتخابات رویکرد اجباری را پیش‌بینی و طراحی کرده‌اند. وی ادامه داد: بارها تأکید کردیم دانشگاه‌ها نباید طوری عمل کنند که برای فردی پهنایی ایجاد شود، در همین راستا راه تمام پهنه‌هایی که ممکن است به دست افراد برای ایجاد تنش در دانشگاه‌ها داده شود، بسته و سلب شده است. معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم درباره برخورد دانشگاه‌ها با دانشجویان احتمالی

تغییر نام بیش از ۱۰هزار ایرانی در سال گذشته

● ایسنا:مدیرکل اسناد هویتی سازمان ثبت احوال کشور از تغییر نام ۱۰هزار و ۵۰۰ ایرانی طی سال گذشته خبر داد. محسن اسماعیلی با بیان اینکه در طول سال ۹۱ حدود ۱۳هزار و ۵۰۰ درخواست تغییر نام به ادارات ثبت احوال رسید، افزود: از این تعداد با ۱۰هزار و ۵۰۰ درخواست موافقت شده است. وی ادامه داد: عموماً این درخواست‌ها مربوط به تغییر اسمی دارای فراوانی اندک به نام‌ها یا فراوانی بیشتر بوده که بر این اساس، مطابق ضوابط با آنها موافقت شده است. به گفته مدیرکل اسناد هویتی سازمان ثبت احوال، سهرارو ۵۰۰ متقاضی تغییر نامی که این سازمان با درخواستشان موافقت نکرده است نیز در صورت اعتراض می‌توانند از طریق دادگاه تقاضای خود را دنبال کنند. اسماعیلی با بیان اینکه فرآیند تغییر نام به اسامی قدسی معمولاً سریع‌تر انجام می‌شود، تأکید کرد:در عین حال برابر ضوابط موجود، امکان تغییر نام‌های قدسی به اسامی دیگر وجود ندارد.

اهداکنندگان عضو

از سربازی معاف می‌شوند

● ایسنا: جانشین اداره منابع انسانی ستادکل نیروهای مسلح، از معافیت سربازان اهداکننده عضو از انجام خدمت سربازی خبرداد. سردارموسی کمالی درباره معافیت اهداکنندگان عضو از انجام خدمت سربازی، گفت: در صورتی‌که فرد اهداکننده عضو به موجب این کار از کارایی بیفتد، ما وی را از خدمت سربازی معاف می‌کنیم. به گفته وی، به عنوان مثال افرادی که یک کلیه خود را اهدا کنند در شمول معافیت‌های پزشکی قرار گرفته و از خدمت سربازی معاف می‌شوند. جانشین اداره منابع انسانی ستادکل نیروهای مسلح گفت: کسانی که عضو بدن خود را اهدا کنند، حتی در حین خدمت از خدمت سربازی معاف می‌شوند.

تهران تا پایان هفته بارانی است

● فارس: کارشناس هواشناسی با بیان اینکه تهران تا پایان هفته بارانی خواهد بود، گفت: از هفته آتی شرایط جوی در کل کشور الگوی تابستانه می‌یابد. محمد اصغری اظهار کرد: دیروز بارش‌ها عموماً در ارتفاعات کلاشهر تهران رخ داد و از عصر امروز بارش‌ها در سطح پایتخت آغاز می‌شود. این کارشناس هواشناسی افزود: بارش‌هایی امروز در استان‌های تهران، مرکزی، همدان و لرستان از شدت بیشتری برخوردار می‌شود. وی ادامه داد: در روز چهارشنبه از شدت بارندگی‌ها کاسته می‌شود و در همین راستا در روز پنجشنبه ضمن افزایش دمای هوا، بارندگی‌ها در استان‌های کشور محدود می‌شود. اصغری بیان کرد: بارندگی از این پس در بلد شمالی کشور محدود خواهد بود. به گفته وی در روز چهارشنبه علاوه بر نواحی فوق، بارش‌ها در استان زنجان نیز افزایش می‌یابد و احتمال بارش تگرگ نیز وجود دارد. به همین دلیل آبگرفتگی معابر عمومی و بالا آمدن آب رودخانه‌ها دور از انتظار نیست، اصغری با اشاره به روند افزایشی دمای هوا در سطح کشور، خاطرنشان کرد: از هفته آتی الگوی نقشه‌های هواشناسی الگوی تابستانی می‌یابد.

شرایط ۲نوبت شرکت

در کنکور برای دانش آموزان مشمول

● مهر: معاون مشمولان و امور معافیت‌های سازمان وظیفه عمومی گفت: دانش آموزان مشمول که خردادماه فارغ‌التحصیل می‌شوند در صورت نداشتن غیبت، می‌توانند دو نوبت در آزمون سراسری دانشگاه‌ها شرکت کنند. سرهنگ حجت‌الله واعظی نژاد اظهار کرد: به منظور فراهم‌کردن تسهیلات بیشتر برای ادامه تحصیل دانش‌آموزان در مقاطع بالاتر و رفع دغدغه آنها در این‌باره به دانش‌آموزان مشمول فارغ‌التحصیل خرداد اجازه داده می‌شود در صورت نداشتن غیبت دوبار در آزمون سراسری دانشگاه‌ها شرکت کنند. وی ادامه داد: به عنوان مثال، دانش آموز مشمولی که خرداد ۹۱ فارغ‌التحصیل شده است در صورتی‌که یک سال پس از گذشت از فراغت از تحصیل خود را معرفی و فاقد غیبت باشد، می‌تواند ترمه ۹۲ در آزمون دانشگاه‌ها شرکت کند. این فرد در صورتی‌که فاقد غیبت باشد می‌تواند از مهر ۹۲ در دانشگاه پذیرش شده و ادامه تحصیل دهد. وی تأکید کرد: اگر برای این مشمولان بر که اعزام صادر کرده باشیم، این موضوع را رفع می‌کنیم تا آنها بتوانند در دانشگاه‌ها ادامه تحصیل دهند.

خبرخوان

● **مهر: سردار مومنی** گفت: پس از تأیید شورای نگهبان جریمه‌های دیر کرد خلافی‌ها تا سال ۹۱ در صورت پرداخت به‌موقع بخشیده خواهد شد.

● **ایسنا:** **رییس مرکز تحقیقات دخانیات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی** به پژوهش انجام‌شده درباره تأثیر گذاری **تصاویر بهداشتی روی پاکت‌های سیگار** با کاهش یا عدم مصرف مواد دخانی گفت: **حدود ۸۰درصد سیگاری‌ها عنوان کردند که این تصاویر تأثیری روی استفاده کردن یا نکردن آنها از سیگار نداشته است.**

● **فارس:** **بنیامین شکوفه‌ر، مشاور رییس سازمان حج و زیارت** گفت: **در مصوبات شورای‌اعالی حج چیزی با عنوان سهمیه عمره زوج‌های جوان نداریم یعنی مبنای اعزام زائران بر حسب زوج جوان بودن حذف شده است.**